

คำวินิจฉัยของ นายเชาวน์ สายเชื้อ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕/๒๕๔๑

วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๑

เรื่อง ศาลจังหวัดสุพรรณบุรีขอให้ส่งสำนวนคดีให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

ปลัดกระทรวงยุติธรรมส่งคำร้องลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๑ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยกรณีศาลจังหวัดสุพรรณบุรีขอให้ส่งสำนวนคดีที่มีผู้ขอให้ศาลจังหวัดสุพรรณบุรีมีคำสั่งถอนการสมัครรับเลือกตั้งกรรมการสุขาภิบาลของ นายนรา พร้อมปัญญา เนื่องจากขาดคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายฉบับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสุขาภิบาลและสภาเทศบาล โดยศาลจังหวัดสุพรรณบุรี เห็นว่ากฎหมายต่างๆ ที่ผู้ร้องอ้างถึงนั้น ไม่ตรงกันกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๑๔๕ (๓) และมาตรา ๑๔๔ วรรคสอง จึงเป็นปัญหาเรื่องศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีนี้ด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญศาลจังหวัดสุพรรณบุรีจึงอาศัยมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ก่อนและส่งสำนวนคดีนี้ไปยังกระทรวงยุติธรรมเพื่อส่งมายังศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๕ (๓) บัญญัติว่า “คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้...(๓) สืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นตามกฎหมายตามมาตรา ๑๔๔ วรรคสอง..” ซึ่งมาตรา ๑๔๔ วรรคสองของรัฐธรรมนูญ บัญญัติว่า “ประธานกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการพรรคการเมือง กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ และกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และเป็นนายทะเบียนพรรคการเมือง”

ขณะนี้ ยังไม่มีการตรากฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๔ วรรคสอง อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามมาตรา ๑๔๕ (๓) ในส่วนที่เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นจึงยังไม่เกิดขึ้น จึงต้องใช้กฎหมายที่ยังบังคับใช้อยู่ซึ่งได้แก่ พระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสุขาภิบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘ โดยบัญญัติในวรรคสองว่า “การเลือกตั้งกรรมการสุขาภิบาลตามความใน (๔) ให้ใช้วิธีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลโดยอนุโลม”

พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๕๒๒ กำหนดผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลที่มีบิดาเป็นคนต่างด้าวไว้ในมาตรา ๒๐ ว่า ต้องเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สำหรับพระราชบัญญัติสองฉบับ คือ พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ถูกยกเลิกไปแล้ว โดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งจะมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง หรือจะมีสิทธิได้รับการเสนอชื่อในบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ” จึงมีความหมายว่า คุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นกรรมการสุขาภิบาลที่มีบิดาเป็นคนต่างด้าวต้องมีคุณสมบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๑๐๗

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๐๗ บัญญัติว่า “บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้เป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒)ฯลฯ”

ในเมื่อปัญหาข้อโต้แย้งในเรื่องคุณสมบัติของ นายนรา พร้อมปัญญา ผู้สมัครรับเลือกตั้งกรรมการสุขาภิบาล อาศัยการอ้างอิงกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล ซึ่งกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลก็อ้างอิงในเรื่องคุณสมบัติให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาก็กำหนดคุณสมบัติผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งว่าต้องมีคุณสมบัติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จึงเห็นได้ชัดว่าไม่มีกรณีที่บทบัญญัติกฎหมายที่ศาลใช้บังคับในกรณีนี้จะขัดหรือแย้งรัฐธรรมนูญได้

ฉะนั้น จึงวินิจฉัยว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีนี้ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๔ วรรคสอง และ มาตรา ๑๔๕ (๓)

นายเชาวน์ สายเชื้อ

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ